

KOMM. OG REG. DEP.	
17.01.2005	
04/2771-80	
Ark	013
Avd	RA / SSA / MAG

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Oslo 14.01.2005-01-14
Deres ref. 04/2771-4MAG

Høring på Distriktskommisjonens utredning

Det vises til høringsbrev fra Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) hvor det bes om kommentarer til Distriktskommisjonens rapport. I brevet er det to høringsfrister. Det er 12 måneders høringsfrist for tema knyttet til framtidig *fylkes- og kommunestruktur, oppgavefordeling og maktfordeling/regionalisering*. Fristen er 14. oktober 2005. Andre tema i kommisjonens rapport, herunder *fylkeskommunens nye rolle som regional utviklingsaktør og helheten i dagens distrikts- og regionalpolitikk* vil bli tema i den kommende stortingsmelding om regionalpolitikken våren 2005. KRD ønsker innspill om disse tema innen 14. januar 2005.

Distriktskommisjonens rapport gir en god analyse av utfordringene i distrikts- og regionalpolitikken. Den gir bakgrunn og pro/contra argumentasjon for ulike veivalg, og hvorfor regional- og distriktspolitikken er så kompleks. Det skilles mellom regioner og distrikter, og det skilles mellom den "brede" og den "smale" distriktspolitikken. Rapporten gir god plass til den "brede" distriktspolitikken, og analyser hvordan andre sektorpolitikker kan stimulere til positiv utvikling for hele landet. UHO (Utdanningsgruppenes hovedorganisasjon) støtter en slik tilnærming; at det velges et sektorovergripende perspektiv og at man tar sikte på en organisering som kan fremme økt regional koordinering av sektorene særlig med sikte på å fremme verdiskaping.

UHO vil i denne omgang ikke uttale seg konkret om fylkes- og kommunestruktur (eller regionstruktur) eller komme særlig inn på maktfordeling/regionalisering. Likevel er det vanskelig å unngå disse tema helt når man skal uttale seg om de overordnede prinsipper og om helheten i dagens distrikts- og regionalpolitikk. Når det gjelder oppgavefordeling har vi omtalt videregående opplæring spesielt, da dette er av særlig interesse for UHOs medlemmer.

UHOs hovedsynspunkt og grunnlag for å vurdere kommisjonens rapport er:

- 1 UHO går inn for at det fortsatt skal være tre nivåer: stat, region og kommune. Det er viktig at en styringsreform innebærer en styrking av demokratiet. Et regionalt nivå må

- være folkevalgt.
- 2 Videregående opplæring er en oppgave for det regionale nivået.
 - 3 Næringsutvikling og samspill mellom utdanning og forskning må bli viktige oppgaver for et regionalt nivå. Høyskolene må få styrket sin rolle innen utdanning og FoU rettet mot sentrale temaer for regionalt næringsliv.
 - 4 Høyskolene bør fortsatt være under statlig styring, men de kan få flere regionale oppgaver.
 - 5 Regionene må også ivareta nasjonale satsningsområder og prioriteringer, og på en del områder vil krav om like eller likeverdige tilbud sette rammer og føringer.

Visjon for distrikts- og regionalpolitikken

UHO stiller seg bak Kommisjonenens visjon for distrikts- og regionalpolitikken; "Videreutvikle attraktive og livskraftige lokalsamfunn gjennom et aktivt og konkurransedyktig næringsliv og likeverdige tjenestetilbud i hele landet, med sikte på å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret".

UHO arbeider for at Norge skal være et solidarisk samfunn i stor grad basert på kollektive løsninger som gir en god sosialpolitisk inntektsutvikling og fordeling. Det er naturlig at denne holdningen ikke bare gjelder sosialt innen en region, men også nasjonalt regionene imellom. Det er derfor i UHOs interesse at det føres en regional- og distriktspolitikk som stimulerer til gode inntekts- og arbeidsforhold i alle deler av landet.

Rapportens helhet

For å få til en god regionalpolitikk er det nødvendig å se sektorene i sammenheng, og ha en sektorovergripende politikk. Rapporten peker på at staten ved departementene ikke har gode nok tradisjoner for å se sektorene i sammenheng, men behandler hver sektor for seg. Kommisjonen har tro på at det er mulig å skape et regionalt nivå som i større grad ser sektorene i sammenheng for å styrke den regionale utviklingen. Det vil bli en krevende oppgave å få et regionalt nivå som utøver sektorovergripende styring, og ikke gjentar departementenes sektorbegrensende politikk. UHO mener det er nødvendig å tenke nytt i denne sammenheng, og lete etter gode styringsmodeller. Det blir viktig å trekke på erfaringer fra de ulike prøveordningene/forsøkene som i dag skjer i flere fylker. Det er behov for å videreutvikle finansieringsmodeller som favoriserer en helhetlig politikk, uten at dette går på bekostning av tjenestene til den enkelte bruker. Det er behov for finansieringsmodeller som gir rom for større langsiktighet i planleggingen, og som muliggjør faktiske prioriteringer utover det å yte de lovpålagte oppgaver.

UHO støtter forslaget om å bygge videre på en omlegging for å styrke regionene, dvs. en trenivåmodell. Det er en utbredt oppfatning at dagens fylkeskommuner har for få oppgaver, og får ikke utnyttet sitt potensiale for å bli en aktiv part for næringsutvikling eller være koordinator mellom sektorer.

På en del områder er det behov for økt handlingsrom på lokalt og regionalt nivå. Dette gjelder særlig i forhold til faktisk å kunne gjennomføre prioritering og koordinering mellom ulike sektorer. En svekket kommuneøkonomi har redusert mulighetene for sektorsamordning, og vanskeliggjort utformingen av en helhetlig og regionalt tilpasset politikk. Dette bidrar også til et demokratisk underskudd. Kommisjonen påpeker at det er et betydelig rom for å forplikte staten uten at dette kommer i konflikt med Stortingets frihet eller finanspolitiske styringsbehov. UHO

mener det er behov for å behandle dette spørsmålet nærmere, og se hvordan kommunene i større grad kan få tilstrekkelig handlingsrom og økonomisk frihet slik at de også i realiteten har ansvaret. Dette må samtidig balanseres mot behovet for nasjonal styring, særlig på velferdsområdet der standardkrav og rettigheter er av stor betydning.

Videregående opplæring

Kommisjonen har i overraskende liten grad drøftet videregående opplæring. Dette er en svakhet særlig fordi videregående opplæring i dag er fylkeskommunens største oppgave. Etter UHOs vurdering er fylkeskommunens problem ikke primært geografi og størrelse, men at de har mistet oppgaver og at de resterende, særlig videregående opplæring, er underfinansiert. UHO mener at videregående opplæring skal forankres i det politiske mellomnivået, og at det skal gis et likeverdig nasjonalt tilbud for videregående opplæring. Det er behov for å styrke forbindelsen mellom videregående opplæring og lokalt og regionalt næringsliv. Den videregående opplæring har også en rolle i sammenheng med næringsutvikling.

Det er nødvendig at sektoren administreres regionalt for at en skal opprettholde et variert linjetilbud. Et variert linjetilbud forutsetter et elevgrunnlag av tilstrekkelig omfang. Samtidig er det nødvendig med et rimelig omfang dersom en skal utvikle et kompetent fagmiljø og sikre at undervisningen holder gode faglige standarder. En slik kompetanse må være tilstede ikke bare på den enkelte skole, men også på eiersiden. Uten et regionalt forvaltningsansvar vil en ikke kunne utnytte kompetansebredden og linjevariasjonen sett som en organisatorisk helhet.

Vi vil minne om at det pågår forsøk med å la enkelte kommuner overta ansvaret for videregående opplæring på forsøksbasis. Det er for tidlig å konkludere hva de endelige erfaringene fra dette er, men enkelte av de planlagte forsøkene har blitt stanset i den innledende fasen. Det har ikke vært problemfritt.

Et samlet fagtilbud på regionalt nivå er av betydning for den enkelte elev som søker opplæring. Et utvidet system med gjesteelever over kommunegrensene vil vanskelig kompensere for svakhetene knyttet til for smale forvaltningsnivåer. En vil da lett oppleve at alle skoleeiere vil prioritere de vanligste linjene, slik at også med grenseoverskridende skolevalg vil det samlede tilbud bli mindre variert enn når tilbudet utvikles etter en helhetlig regional plan.

Innenfor fagopplæringen har fylkeskommunen sammen med næringslivet et ansvar for opplæring i bedrift, i tilsammen 250 ulike fag. Dette innebærer et ansvar i forhold til lærekontraktene, godkjenning av bedrifter samt kvalitetssikring av opplæringen. Spesielt i mindre tett bebodde deler av landet er det vanskelig å tenke seg en ivaretagelse av dette ansvaret over en så stor fagbredde uten at en også i skoleadministrasjonen har en bred faglig oversikt og kompetanse.

At fylkeskommunen har ansvaret for videregående opplæring for unge og voksne betyr at den har et helhetlig ansvar for ønsket regional utvikling.

For det første har fylkeskommunen ansvaret for at alle med opplæringsrett får et så bredt faglig tilbud som mulig med høy kvalitet. Dette er en viktig del av de unges oppvekstvilkår.

For det andre er det viktig å kunne tilby ungdom fra ulike deler av landet det samme opplæringstilbudet. Ivaretagelsen av en videregående opplæring med like muligheter uavhengig

av hvor du bor i landet, er en viktig del i landets distriktspolitikk.

For det tredje er det av avgjørende betydning at undervisningen som tilbys er relevant både for universitetene og høyskolene for de av elevene som skal fortsette på høyere nivå, og i det lokale arbeidslivet slik at en får den faglærte arbeidskraften som trengs for å videreutvikle arbeidslivet. Relasjonen mellom videregående opplæring, lærestedene innen høyere utdanning og det lokale arbeidslivet, er avgjørende for at fylkeskommunen skal lykkes som en regional utviklingsaktør.

Kompetanse er en grunnleggende forutsetning for utviklingen av vekstkraftige regioner med et omstillingsorientert arbeidsliv. Videregående opplæring er derfor ikke bare et viktig tjenestetilbud for befolkningen, kompetanseutvikling er også en viktig del av det regionale utviklingsarbeidet i fylket.

Forholdet mellom skole og arbeidsliv

Vi kjenner til flere forsøk i videregående opplæring hvor man prøver å tette igjen gapet mellom skole og arbeidsliv, og mellom videregående opplæring, høyere utdanning og forskning. Det bør i sterkere grad stimuleres til samarbeid mellom videregående opplæring og lokalt arbeidsliv og forskningsinstitusjoner, for å motivere elevene til å bli nysgjerrige og få et mer praktisk perspektiv på læring. Lokale kompetansemiljøer, bedrifter og forskningsinstitutter bør åpne opp dørene og la elevene slippe inn, og omvendt kan skolene få besøk av bedrifter og forskningsinstitusjoner for å øke samspillet. *UHO vil foreslå at et regionalt nivå får ansvar for en ny satsing på økt samarbeid mellom videregående opplæring, arbeidsliv og høyere utdanning. Formålet vil være gjensidig læring. Det må da bevilges "friske" midler til en slik satsing.*

Fra tidligere kjenner vi til modellen med elevbedrifter, hvor elever har en forretningsidé og prøver å etablere en bedrift. Dette har vært god skoloring i hvordan det er å være gründer, og arbeidet har ofte skjedd i samarbeid med lokalt næringsliv. Erfaringene herfra kan vi trekke over til akademia, ved å åpne opp skottene mellom videregående opplæring og universitetene. Elever som tar realfag kan gjennomføre "forskningsprosjekter", hvor man får tilgang til enkelt utstyr ved universitet, høyskoler eller andre kompetansemiljøer. Dette må selvfølgelig skje med veiledning fra lærere.

Det er i dag en utfordring at for få studerer realfag, og det vil bli/er manglende realfagkompetanse i grunn-, og videregående opplæring. Regionale teknologiske miljø kan her bidra til å bygge opp interessen for realfaga, og gjøre de mer spennende for ungdommen. Regionene kan tjene på å bli dyktige på utdanning generelt, og gi spennende læretilbud til lokal ungdom. Dette kan også bidra til at ungdommen blir i lokalsamfunnet, eller at de kommer tilbake etter å ha tatt høyere utdanning i større bysentra.

Næringsutvikling basert på forskning og innovasjon

I Næringspolitikken har det skjedd en dreining fra investeringsstøtte til økt oppmerksomhet omkring forskning og kunnskapsbasert innovasjon. Det gjelder FoU-programmer, forskningsparker, skattefunn etc. Dette er viktige ordninger, men de synes å slå svært ulikt ut geografisk. UHO deler kommisjonens oppfatninger om at de generelle forsknings- og innovasjonsrettede virkemidlene i for liten grad er innrettet mot de utfordringer næringslivet i distriktene har, og distriktsbedriftene drar dermed mindre nytt av disse ordningene og den statlig finansierte innsatsen.

Statistikken viser store regionale forskjeller for hvor mye penger som brukes til forskning og utvikling i Norge. 45 prosent av den totale forskningsaktiviteten er lokalisert til Oslo og Akershus. Dersom FoU-utgiftene i 2001 blir fordelt per innbygger, ble det anvendt mest i Oslo med 13 300 kroner per innbygger, deretter kommer Sør-Trøndelag med 12 100 kroner og 9 000 i Akershus. Dette gjelder summen av FoU i offentlig og privat regi. Dette står i kontrast til et gjennomsnitt i hele Norge på 5 400 kr. pr. innbygger i 2001 (NFRs indikatorrapport for 2003).

Et mål i innovasjonspolitikken bør være å bidra til å viske ut disse forskjellene. For å få til dette er det behov for en regionalt forankret innovasjonspolitikk, hvor det satses på høyere utdanning og forskning. Med bakgrunn i kommisjonens rapport ser UHO et behov for å vurdere nærmere hvordan et regionalt nivå kan få en mer aktiv rolle i arbeidet med innovasjon og forskning. Det regionale nivå bør kunne bli en aktør og kunne delfinansiere aktivitet både ved høyskolene og Norges forskningsråd. Målsettingen skal da være å styrke det regionale næringsperspektivet både hos høyskolene og hos forskningsrådet. UHO mener det er behov for større aktivitet i regionene samtidig som forskningsmiljøene ikke må smuldres opp og bli for små. Det er behov for nasjonal politisk styring av forskningspolitikken.

Under omtalen av næringsrettet forskning legger UHO merke til at den europeiske forskningsinnsatsen ikke er nevnt, eller mulighetene bedriftene i distriktene har til å hente støtte fra EUs rammeprogrammer for forskning. Det bør være en ambisjon at næringsliv i hele Norge er konkurransedyktige og i fremste rekke innen teknologi og innovasjon. Derfor bør også EUs rammeprogrammer være aktuelle virkemidler. Dette er spesielt viktig i og med at det i forskningspolitikken signaliseres at EU vil bli en stadig viktigere arena, også som finansieringskilde for forskning i Norge.

De regionale høyskolene må gis gode muligheter til å bygge opp utdanning og FoU rettet inn mot sentrale temaer for regionalt næringsliv. Likeledes utføre FoU-prosjekter i nært samarbeid med regionale aktører for å styrke et innovasjonsmiljø og lokale næringsklynger.

Kommunene og fylkenes rolle

En balansert regional utvikling er nødvendig dersom befolkningen i alle deler av landet skal sikres tilgang til utdanningstjenester i sitt nærmiljø for barnehager og grunnskolors del, og innen rimelig reisedistanse for videregående opplærings og høyere utdannings vedkommende. Ut fra en slik grunnholdning vil UHO være interessert i en organisering av kommuner og fylker som gjør det mulig å opprettholde og videreutvikle en desentralisert aktivitet og struktur på de offentlige tjenestene.

For kommunenes del innebærer dette at de må være store nok til å være robuste i forhold til administrativ organisasjon og faglig kompetanse. Samtidig må de ha en størrelse som sikrer at det blir en tilstrekkelig grad av nærhet både mellom brukerne og kommuneledelsen samt mellom den enkelte enhet (skolen, barnehagen) og den kommunale forvaltning. Det er den geografiske struktur og befolkningens bosettingsmønster som må danne utgangspunkt for lokaliseringen av skoler og barnehager, uansett kommunesammenslutninger.

For fylkenes del vil en i mindre grad drive tjenester som trenger en tett geografisk nærhet i forhold til et finmasket bosettingsmønster. Også her vil en imidlertid for videregående opplæring

foretrekke en struktur hvor en i størst mulig grad får et spredt geografisk tilbud. Lange internatbaserte skolereiser eller flytting hjemmefra vil av og til være nødvendig gitt dagens spredte bosetting, men en bør tilstrebe en skolestruktur hvor en i størst mulig grad kan muliggjøre en skolegang i hjemlige omgivelser. Dette hensynet må imidlertid avveies mot et ønske om at enhetene ikke bør bli så små at det svekker læringsutbyttet.

Når det gjelder fylkenes rolle som regionale utviklingsaktører, må dette koples opp mot ønsket om en gunstig regional utvikling. Det er UHOs syn at en her bør bruke et bredt sett av virkemidler. Dette bør gi rom både for direkte statlig regionalpolitisk aktivitet, samtidig som en søker å mobilisere en samhandling mellom aktører på regionalt nivå som kan virke stimulerende på den regionale utviklingen.

Det er i stor grad det siste momentet som har vært i fokus i de utredninger som har kommet de senere årene. UHOs vurdering av de ulike modellene vil ha som utgangspunkt hva som trengs for å få det regionale forvaltningsnivået til å bli vitalt og levedyktig både som utviklingsaktør og også i forhold til drift av offentlige velferdstjenester. Eksempelvis vil kommunene være for små enheter til å kunne ha driftsansvaret for videregående opplæring, selv om en tenker seg større primærkommunale enheter enn i dag. Dessuten mener vi at videregående opplæring naturlig hører hjemme som et satsningsfelt innen regional utvikling. Det er derfor naturlig at denne opplæringen ansvarsmessig legges til det nivået som skal ha ansvaret for den regionale utviklingen.

Problemene dagens fylkeskommuner møter, skyldes i liten grad deres geografiske utstrekning. Det er den systematiske tapping av relevante oppgaver, kombinert med sterk underfinansiering, som skaper funksjonsproblemer. Det er UHOs syn at en trenger et regionalt mellomnivå i norsk forvaltning, både av demokratiske, funksjonelle og av demografiske hensyn. Det er behov for en klarere ansvars- og oppgavefordeling mellom stat og kommune, slik at en slipper ansvarsfraskrivning. Et av dagens problemer er at vi har en rik stat som holder seg med fattige kommuner.

Konkurransetsetting

I sin analyse drøfter kommisjonen fordeler og ulemper ved konkurransetsetting av offentlige velferdstjenester. En forutsetning for at konkurransetsetting skal bidra til effektivisering er tilstrekkelig stort etterspørselsgrunnlag og mange konkurrerende tilbydere. Videre at konkurransetsetting ikke fører til at kommunene tappes for kompetanse slik at den mister sin bestillerkompetanse. Kommunene må evne å styre innholdet i tjenesteproduksjonen på en god måte. Er ikke disse forutsetningene oppfylt vil de kommunale tjenestene lett kunne bli dårlige. Dette er årsaker til at konkurransetsetting som strategi er på retur i flere europeiske land.

UHO deler disse betenkningene over konkurransetsetting. Erfaringer viser at konkurransetsetting både kan føre til dårligere kvalitet og/eller høyere pris. Det er ikke klare sammenhenger mellom konkurransetsetting av offentlige tjenester og mer effektiv og bedre drift. UHO er mot konkurransetsetting av sentrale velferdstjenester som utdanning, helse, omsorg og trygghet.

Demokratisk forankring

I følge maktutredningen har det de senere år skjedd en forvitring av det det norske folkestyret,

ikke minst på lokalt og regionalt nivå. Kommisjonen viser til nærhetsprinsippet, og at desentralisering av makt er en forutsetning for å mobilisere til engasjement og deltakelse i lokalpolitikken, og for at lokalsamfunnet skal kunne ta størst mulig ansvar for egen utvikling. Regjeringen har nedsatt en lokaldemokratikommisjon, som skal vurdere lokaldemokratiets vilkår og foreslå tiltak.

UHO mener det er nødvendig å styrke lokaldemokratiet, og det er viktig at et regionalt nivå er folkestyrt.

Kultur

UHO støtter kommisjonens understreking av at kulturtilbud og kulturbasert virksomhet er viktig og bidrar til levende og attraktive lokalsamfunn.

Det er også avgjørende for kulturell vekst og utvikling i Norge at vi får økt satsing på kultur på grunnplanet. Brei kultursatsing i nærmiljøet er grunnlaget for utvikling av kreativitet og skaperglede på alle nivå i samfunnet.

Det regionale nivået har vist særlig evne til å drive kulturutvikling sammen med kommunene. Samspeilet mellom profesjonelle og amatører har vist seg fruktbart på flere områder, ikke minst i forbindelse med lokale spill og festivaler. Undersøkelser viser at en her får mye igjen for kulturkronene. Regional kulturformidling har vist seg særlig tjenlig i forbindelse med utviklinga av Den kulturelle skolesekken. Kulturarbeid knyttet til for eksempel distriktsopera, regionteater og distriktsmusikerordninga viser særlig gode resultater når det gjelder både generell formidling og talentutvikling. Dette bør følges opp gjennom det regionale nivået.

Det påpekes at regionalt forankrede kulturtiltak ofte er kvalitetsmessig på høyde med mer tradisjonelle "kulturspredningstiltak" i statlig regi, samtidig som de ofte når et vel så stort publikum. Gode og mindre gode kulturproduksjoner fins både på regionalt, lokalt og nasjonalt nivå! Mye av den viktigste nyskapinga skjer i unge, nyetablerte miljø som har hatt vanskelig for å få nasjonal støtte og anerkjennelse. Frie grupper får i dag sin store sjanse for eksempel gjennom å komme inn på den regionale spilleplanen i Den kulturelle skolesekken. Det regionale nivået må sikres forutsigbare rammer for å ivareta formidlingsrollen og rollen som utviklingsaktør på kulturfeltet. Regionale utviklingsmidler bør i større grad brukes til utvikling av kulturproduksjon. Satsing på kultur blir viktigere og viktigere både som grunnlag for sysselsetting og verdiskaping i vid forstand, og for bosetting.

Helsesektoren

Spesialisthelsetjenesten er en stor og viktig velferdssektor som nylig har gjennomført en omfattende reform, med skifte av forvaltningsnivå. Denne reformen er nå under evaluering. UHO vil derfor avvente resultatene fra denne og vente med å uttale seg om organiseringen av helsetjenestene til neste høringsfrist 14. oktober.

Regionenes størrelse

Distriktskommisjonens flertall (dvs. de som vil beholde et mellomnivå) konkluderer på denne måte:

"Dagens fylkeskommuner bør erstattes med sterke folkevalgte regioner, som avgrenses ut fra oppgaver og funksjonalitet. I flertallet er det ulike syn på hvor store regionene bør være for å

kunne ivareta oppgavene de blir satt til å løse. Imidlertid er hele flertallet av den oppfatning at antall regioner og avgrensningen av disse primært vil være en konsekvens av oppgavene, og at en derfor vil ha fokus på oppgaver fremfor geografi".

UHO deler denne oppfatningen. Som nevnt ovenfor mener vi at det for videregående opplæringsdel ikke er behov for større endringer i fylkesstrukturen, selv om det kan vurderes om enkelte fylker kan ha nytte av en sammenslåing eller om enkelte fylkesgrensers plassering har en uheldig oppsplittende effekt. Samtidig vil denne sektoren også kunne fungere med et lavere antall regionenheter.

UHO mener at uansett regionstørrelse er det et mål i seg selv at en skal opprettholde en spredt struktur innen videregående opplæring. Alle linjetilbud kan ikke være like tilgjengelig overalt, her må en sikre at en får en slik tilgjengelighet på et regionalt nivå. Dette nivået må imidlertid ikke bli så stort geografisk sett at en mister den desentralisering som gis ved dagens fylkesinndeling, dersom dette ikke framstår som en faglig og befolkningsmessig nødvendighet. (jfr. notat fra fylkesutdanningsjefkollegiet).

Tar en utgangspunkt i et nivå på 3000 elever pr. trinn for den samlede regionforvaltning, vil 10 av dagens fylkeskommuner fylle et slikt krav. Legges kravet på 2000 elever vil 15 av fylkene fylle kravet (de fire gjenværende er Nord-Trøndelag, Sogn og Fjordane, Aust-Agder og Finnmark).

Vi vil minne om at når Kristiansen-utvalget vurderte egnet kommunistørrelse og kom fram til et nivå på minst 3000 innbyggere som norm, var de tydelige på å presisere at når de geografiske forhold tilsa at avstandene internt ble for store, så måtte en akseptere mindre enheter. En slik avveining er det naturlig å ta også for videregående opplæring. I noen tilfeller kan det være geografiske forhold som tilsier en regional enhet på lavere befolkningsnivå enn et rent effektivitetshensyn alene vil innebære.

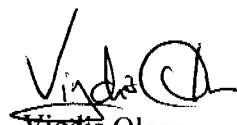
Fylkeskommunene er i dag aktive i utviklingen av et samarbeid med bedriftslivet og den regionale statsforvaltning (herunder Innovasjon Norge og andre statlige virksomheter). I en del tett befolkede områder har fylkesgrensene skapt en disfunksjonalitet der denne ikke følger naturlige geografiske barrierer. Et langt viktigere problem er det at samarbeidende statlige etater (A-etat, vegvesen, helseforetakene etc) har endret sin regionale inndeling mot større enheter, slik at samarbeidet vanskeliggjøres. De ulike etater og virksomheter har i dag forskjellig geografisk inndeling i regioner. Skal fylkene lykkes i å bli bedre regionale utviklingsaktører er det behov for en mest mulig felles regional organisering. Dagens heterogene struktur blir en utfordring for modellen med tre nivåer. Det er behov for å se særskilt på dette.

Modellen med tre nivåer skaper også utfordring med å klargjøre arbeidsdelingen, slik at en ikke får en løsning hvor ulike nivå arbeider med de samme oppgavene. Dette må løses gjennom god koordinering. Eksempelvis arbeider både politi, skole og barnevern overfor barn og unge, og dette arbeidet må sees i sammenheng.

UHO vil på denne bakgrunn ikke nå ta stilling til de konkrete forslagene til nye inndelinger eller til antall regioner.

Med vennlig hilsen

for Anders Folkestad
Leder

Vigdís Olsen
Seniorrådgiver